HÖGSKOLAN I BORÅS

# Familjehälsovård med inriktning mot vuxna och äldre inklusive förskrivning av förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel

## Family Health Care with a Focus on Adult and Elderly Care including Prescribing Consumables and Technical Aids

15 högskolepoäng
15 credits

---

**Ladokkod:** B2DÄ02
**Version:** 1.1
**Fastställd av:** Utskottet för utbildningar inom vård 2019-10-23
**Gäller från:** VT 2020

**Nivå:** Avancerad nivå
**Huvudområde (successiv fördjupning):** Vårdvetenskap (A1F)
**Utbildningsområde:** Vård
**Ämnesgrupp:** Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap
**Förkunskapskrav:** Godkända resultat i kurserna:

- Specialistsjuksköterskans vårdande och folkhälsoarbete, 5 hp
- I kursen Allmänmedicin innefattande allmän och speciell farmakologi, 15 hp, ska följande delmoment vara godkända: tentamen allmän farmakologi, tentamen speciell farmakologi, tentamen allmänmedicin, case seminarium

**Betygsskala:** Underkänd eller Godkänd

---

### Innehåll

Kursen fokuserar på den vuxne och äldre människans livsvärld utifrån ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv. Teorier om familj, plats, livsförändringar, mångfald, etik och hållbar utveckling i förhållande till vårdande av vuxna och äldre studeras. I kursen tränas kliniska bedömningar samt hur distriktssköterskan kan stödja egenvård hos patient och närstående och skapa hälsofrämjande förutsättningar och miljöer. Vidare behandlar kursen betydelsen av tvärprofessionell och tvärsektoriell samverkan. Därutöver studeras förfarandet vid förskrivning av olika förbrukningsartiklar, tekniska hjälpmedel såväl som deras användningsområden. Aktuella lagar och författningar samt deras tillämpning inom distriktssköterskans vårdande med inriktning mot familjehälsovård av vuxna och äldre ingår. Kursen innehåller 9 hp verksamhetsförlagd studier.

### Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på:

*1. Kunskap och förståelse*
1.1 reflektera över hur vuxna och äldres behov och upplevelse av hälsa kan förändras under livet,
1.2 utifrån ett livsvärldsteoretiskt perspektiv reflektera över betydelsen av en helhetssyn i det hälsofrämjande vårdandet,
1.3 redogöra för didaktiska strategier i syfte att främja vuxna och äldres hälsa samt stödja egenvård och lärande
1.4 reflektera över platsens betydelse för främjande av hälsa och välbefinnande,
1.5 redogöra för bakomliggande faktorer till behovet av förbrukningsartiklar och dess användningsområden.

*2. Färdigheter och förmåga*
2.1 självständigt identifiera, bedöma, planera, utföra, dokumentera och följa upp hälsofrämjande och förebyggande vård,
2.2 självständigt identifiera, bedöma, planera, utföra, dokumentera och följa upp behov av medicinsk vård och omvårdnad,
2.3 bedöma behovet av förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel samt vid behov förskriva sådana i enlighet med gällande föreskrifter,
2.4 tillämpa lagar, författningar och säkerhetsföreskrifter i relation till distriktssköterskans vårdande av vuxna och äldre,
2.5 initiera samverkan med vuxna och äldre, närstående samt företrädare för närliggande professioner och verksamheter,
2.6 uppmärksamma och tillgodose behov av kunskap hos vuxna och äldre, närstående, medarbetare och studenter samt

företrädare för närliggande professioner och verksamheter,
2.7 kommunicera och samtala med vuxna och äldre patienter, närstående och medarbetare,
2.8 tillämpa evidensbaserad vård inom familjehälsovård med inriktning mot vuxna och äldre,
2.9 visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbetet,
2.10 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,

*3. Värderingsförmåga och förhållningssätt*
3.1 identifiera och analysera etiska ställningstaganden inom familjehälsovård relaterat till vuxna och äldre,
3.2 analysera frågeställningar som berör mångfald inom familjehälsovård med inriktning vuxna och äldre,
3.3 värdera och reflektera över hälsofrämjande och förebyggande arbete gällande vuxna och äldre,
3.4 analysera frågeställningar rörande hållbar utveckling för nuvarande och kommande generationers hälsa.

## Undervisningsformer

Undervisningen sker via flexibelt lärande. Arbetsformen vid flexibelt lärande förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten dator, webbkamera och headset. Studierna baseras på självständiga studier samt gemensamma kursträffar förlagda till Högskolan i Borås där bland annat träning av kliniska bedömningar ingår. Kommunikationen med lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg. Vissa studieuppgifter kan genomföras i grupp med syfte att stimulera och utveckla förmågan till kommunikation, reflektion, samverkan och självkännedom. Loggbok används i syfte att främja och stimulera studentens lärande och utveckling.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

## Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment

*Simulering*
Lärandemål:, 2.1, 2.2, 2.8, 2,9, 3.1, 3.2
Högskolepoäng: 2.0
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

*Seminarium Förskrivningsrätt*
Lärandemål: 1.5, 2.2, 2.3, 2.4
Högskolepoäng: 2.0
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

*Individuell skriftlig inlämningsuppgift*
Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.10, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4
Högskolepoäng: 2.0
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

*Verksamhetsförlagd examination*
Lärandemål: 1.1, 1,2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 3.1
Högskolepoäng: 9,0
Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första examinationstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade ”uppsamlingstentamen”, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts vid simulering har möjlighet att genomgå ytterligare en simulering på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Det tredje tillfället ges nästa gång denna kurs ges. Det maximala antalet examinationstillfällen för simulering är tre.

Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

### Kurslitteratur och övriga läromedel


Andershed, B. (red.) (2013). *Palliativ vård Begrepp och perspektiv i teori och praktik.* Lund: Studentlitteratur. 511 s.

Arman, M., Dahlberg, K. & Ekebergh, M. (red.). (2015). *Teoretiska grunder för vårdande*. Stockholm: Liber. 307 s.

Dahlborg Lyckhage, E., Lyckhage, G. & Tengelin, E. (2015). *Jämlik vård. Normmedvetna perspektiv*. Lund: Studentlitteratur. 264 s.

Diabeteshandboken.se (2018). [Återfinns elektroniskt]

Drevenhorn, E. (red.) (2017). *Hemsjukvård.* Lund: Studentlitteratur. 276 s.

Edberg, A-K. (red.) (2011). *Att möta personer med demens.* Lund: Studentlitteratur. 189 s.

Hallberg, U. (2017). *Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättningar.* Stockholm: Liber. 160 s.

Harnett, T., Jönson, H. & Wästerfors, D. (2012). *Makt och vanmakt på äldreboende*. Lund: Studentlitteratur. 139 s.

Hellström, A-L. & Lindehall, B. (red.) (2006). *Uroterapi.* Lund: Studentlitteratur. 240 s.

Holmström, I. (red.). (2008). *Telefonrådgivning inom hälso- och sjukvård.* Lund: Studentlitteratur. 197 s.

Jarvis, C. (2016). *Physical Examination & Health Assessment*. St. Louis: Elsevier Saunders. 896 s.

Josefsson, K. (2009). *Sjuksköterskan i kommunens äldrevård och äldreomsorg.* Stockholm: Gothia Förlag och Författaren. 159 s.

Josefsson, K. (2010). *Tio punkter för en god och säker hemsjukvård för äldre personer.* Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening och Vårdförbundet. 19 s.

Kirkevold, M. & Strömsnes Ekern, K. (2003). *Familjen i ett omvårdnadsperspektiv.* Stockholm: Liber. 283 s.

Klang Söderkvist, B. & Kneck, P. (red.) (2018). *Patientundervisning. Ett samspel för lärande*. Lund: Studentlitteratur. 272 s.

Lindholm, C. (2018). *Sår.* Lund: Studentlitteratur. 391 s.

Persson, E., Berndtsson, I. & Carlsson, E. (2008). *Stomi- och tarmopererad: Ett helhetsperspektiv.* Lund: Studentlitteratur. 228 s.

Regionala cancercentrum. (2016). *Nationellt vårdprogram Palliativ vård i livets slutskede*. Stockholm Gotland: Regionala cancercentrum. 174 s.

Sandman, L. & Kjellström, S. (2018). *Etikboken: Etik för vårdande yrken*. Lund: Studentlitteratur. 406 s.

Schönebeck, J. (2011). *Blåskatetern och dess bruk.* Mölndal: Astra Tech AB. 59 s.

Scriven, A. (2013). Ewles, E. & Simnett, I. *Hälsoarbete*: Studentlitteratur. 439 s.

SFS 2017:30. *Hälso- och sjukvårdslag*. Stockholm: Socialdepartementet. [Återfinns elektroniskt]

SFS 2010:659. *Patientsäkerhetslagen.* Stockholm. Socialdepartementet. {Återfinns elektroniskt]

SFS 2001:453. *Socialtjänstlag*. Stockholm: Socialdepartementet. [Återfinns elektroniskt]

Socialstyrelsen. (2006). *Att förebygga vårdrelaterade infektioner: Ett kunskapsunderlag.* Stockholm: Socialstyrelsen. 461 s.

Socialstyrelsen. (2011). *Näring för god vård och omsorg: en vägledning för att förebygga och behandla undernäring.* Stockholm : Socialstyrelsen . 179 s.

Svensk sjuksköterskeförening, (2008). *Strategi för sjuksköterskans hälsofrämjande arbete.* Stockholm: Svensk sjuksköterskeförening. 30 s.

Västra Götalandsregionen. (2018). *Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel*. Västra Götalandsregionen. . [Återfinns elektroniskt]

Yrkesföreningar för fysisk aktivitet (YFA), (2017). FYSS 2017. *Fysisk aktivitet i sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling*. Stockholm: Läkartidningens förlag AB. 650 s.

Därutöver kan artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

### Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

### Övrigt

Obligatorisk kurs i Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot distriktssköterska.

*Plagiatkontroll*
Alla skriftliga inlämningsuppgifter genomgår plagiatkontroll.